

230403

В серпні 1946 р. до села Суховолі коло Львова приїхало 50 стрібків на чолі з капітаном НКВД та 6 лейтенантів для збирання контингенту. Біля 12 години прибули пограничники в числі 400 осіб, оточили село і всіх половили та роззброїли. НКВД-істів порозстрілювали, деяких стрібків забрали з собою, зброю все поломали, автомашини забрали. Бою не зводили, бо не було з ким. Того самого дня нічку переходили більші відділи в мундурах пограничників, повно-узброєні, везли з собою також важку зброю.

В листопаді 1946 р. після нападу на район Нові Стрілиська, більшовики зорганізували облаву в області. Брали участь танки, артилерія і 4000 бійців. Прийшло до бою в лісі зіткнення з відділом УПА в силі 150 людей під командою сотника Максима. Бій тривав від 1 год. дня до пізньої ночі. Сотня УПА окопалася на краю ліса і підпустили більшовиків найще на 10 кроків, а тоді відкрила вогонь з автоматів і гранат. Перший наступ більшовиків наламався так, що всі впали. До другого наступу пішли танки. Розбито 3 танки, зчинився великий бій, який перейшов в рукопашний. Бій закінчився проривом УПА, залишивши на полі бою 35 вбитих. Більшовики втратили 189 бійців вбитими, між ними майор НКВД і 7 лейтенантів. 31 отруєні УПА впаав сам Максим, сотенний сотні сіро-манців.

Цього самого тижня біля села Дудіби повіт Ходорів прийшло до бою в білий день на відкритому полі. Більшовики втратили 35 НКВД-істів, УПА відійшла без втрат. Більшовики самі не знали, куди мають втікати так, що вилапували їх поодинокі по полі. Тоді був великий аларм по всіх районах, більшовики боялися, щоб УПА не зайняла цілої території і не зробили напад на райони: Ходорів, Стрілиська Нові, або Рогатин. Тоді приїхала зі Львова поміч більшовикам, та по дорозі напало на неї УПА, спалило їм 5 авт і вбило 23 бійців. Це було біля села П'ятичани.

Село Руда, повіт Рогатин. Більшовики оточили відділ УПА. Счинився великий бій, що провадився між хатами. Відділ прорвався пробією до ліса і звідси відкрив вогонь по більшовиках. Тоді більшовики здержати наступ і заждали, поки прийде поміч. На поміч прийшли 2 броневики і відділ НКВД. Почали стріляти з броневиків, але вже не було нікого, бо УПА перейшла на другі села з втратою 3 вбитих і 7 ранених. Пустили і другий відділ, що йшов на поміч НКВД-ам. — з протилежної сторони і в лісі зчинився бій між ними самими. Аж після деякого часу, коли вже добре побилися, опам'яталися, що б'ються самі між собою. Про відділ УПА більшовики нічого не знали, думали, що всіх повбивали, і спокійно верталися до своїх районів. Тоді той самий відділ УПА напав на один з більшовицьких відділів і розбив його так, що ані один більшовик не втік. Більшовики не знали, що це властиво сталося: УПА вони розбили, а тут знов хтось їх б'є. На другий день була велика облава на ті села і на ліс, але не зловили нікого і не стрінули жадного відділу. В тих боях більшовики втратили 145 НКВД-істів, багато теж ранених.

Листопад 1946 р. село Дев'ятники, Бібреччина. Більшовики довідалися, що там квартирує сотня Бандерівців і зробили велику облаву по всіх лісах: Вибранівка, Бориничі, Ятв'яги, Соколівка. Переходили лісами і чи бачили, чи не бачили нічого, — стріляли по лісі. Це дало змогу орієнтації нашим відділам, які вийшли на край ліса і там окопалися. Більшовики йшли спокійно, побачивши, що петред ними відкритий терен і не грозить їм жадна небезпека. Сміялися, що нема "Бандьори". Коли наблизилися до замаскованих окопів на 10 м, відділ УПА відкрив по них сильний вогонь з кулеметів і гранат. Більшовики попали в паніку і не знали, що робити, а коли опам'яталися, було вже запізно. На тому відтинку впало тоді 150 більшовиків, наших 16 було важко поранено, вони самі себе подобидали. В другому кінці ліса, де командував сотник Яструб, впало 75 більшовиків, з нашої сторони ані один. Більшовиків дуже настрашило це, що їх так багато згинувло й вони так боялися, що, залишили

своїх убитих на полі бою в лісі і забрали їх аж після 5 днів. Від тоді майже 2 місяці був спокій від большевиків.

Листопад 1944 р.: великі бої в Романівських лісах, повіт Бібрка.

Большевики, посилавчи на фронт населення, використали свої дивізії на нищення підпільного руху. Зробили великий перстень, починаючи від Перемішля аж до Львова. В тих лісах і селах були великі ~~військові~~ сили наших відділів, як сотня Льва під проводом сотенного Дира в силі 220 бовників, сотня Сіроманців під проводом сотенного Яструба в силі 300 б. добре озброєних, зібрані куші кожного села, а також боївки самооборони під проводом сотенного Савича. Всі ці сили згрупувались в Романівських лісах. Большевики, розпочинаючи свій наступ в 4 год. рано, кинули до нього танки, артилерію, літаки. На той самої ночі перед окруженням, хотіли наші відділи прорватися і на пункт до прориву вибрали села Мелна та Прибни. Та розвідка донесла, що большевики в тих пунктах сильно укріпилися на горбках над річкою. Але іншого шляху не було і командування таки рішало пробитись на другу сторону ліса. Нші відділи зблизилися до окруження на колонії Генриківка і о 9 год. вечора почався прорив. До прориву пішла сотня Яструба, Сіроманці підповзли до пунктів большевицького окруження і відчинили вогонь по большевицьких пунктах. Большевики не сподівались того удару, бо знали, що всі партизани в коло Романова. Коли Сіроманці вдарили по них, то вони не знали, куди втікати. Хто з них утік до села, то просив: "Бабушка, сховай мене в лях, бо Бандюк йде!" Сіроманці розбили перстень, але порвався зв'язок між ними а сотнею Льва. Сіроманці прорвалися всі і ждали на решту відділів. Та большевики опритомніли і кинули в це місце танки і масу бойців, освітили терен і стріляли, куди попало. І решта відділів не могла прорватися. Пробували це в іншому місці, але большевики не допустили до цього і наші мусіли вертатися. Большевики почали наступ рано. В кожному селі, в кожній хаті шукали за партизанами, та не знаходили нікого крім старик. Аж біля 3 год. по обіді стрінулися з першою заставою моторизованої куца з недобре вишколених хлопців, які з надсподіваною стійкістю боролися до останнього. На помій їм прийшли Льви і розбили большевиків, які просили пощади, та ніхто не звертав на це уваги. Тоді відділи постановили прорватися і вийшли на відкритий терен під недобрим командуванням сотенного, що дав приказ прориву через відкритий терен. Большевики кинули свіжі сили, танки і артилерію, і наші мусіли відкофатися назад до ліса. Большевики не хотіли більше наступати, але їх примусило до цього НКВД і вони пішли до наступу. Наші були без хиб, хто наблизився, падав трупом. Большевики розпочали сильний вогонь з артилерії і танків по наших, та це нікого не залякало. Наші били по большевиках, що попало і тоді зчинився страшний бій. Большевики замішались між них, хотіли здаватися, але ніхто не брав їх в полон. Серед рукопашного бою наші відержали удар большевиків, аж врешті почулися крики: "Я не маю набоїв!", "мені зайнявся кулемет!", "мені вичерпалися набої!" - і так загально всім не стало набоїв. Останні стріли падали з ракет просто в очі большевикам. Тоді вдав наказ: хай продирається, хто куди може. Багато пробивалося серед того бою, а решта порозскакувалась по лісах і так закінчився цей бій в 8 год. вечора. Ті, що порозскакувались, зійшлися на другий день, а большевики пішли далі, залишивши на полі бою 825 трупів. Наших убитих було 113, а ранених і тих, що їх зловили, 81. Крім цього большевики втратили 5 танків і 8 авт.

Зараз відділи дуже малі, бо великим не можна свобідно порушатися по відкритому терені. Де знаходяться великі ліси, там оперує сотня 150 людей. На більш відділи недозволено, бо це утруднює операції. Озброєні відділи в автомати, переважно в скоростріли і гранати. Набоїв до скоростріла 2000 /до одного двох бовників/, до автомату 3 кружки запасові. Узброєні добре. Більше з собою не беруть. Кожен має ще пістоль для вирішення власного життя. Мундур мають різні, залежно від потреби для даної операції. Дух боєвий, незастрашений. Одягнені чисто, добре виглядають, веселі та жартівливі, вірять, що вони причиняться до розвалу большевизму. Великі відділи оперують в Карпатах. Виступають переважно в мундурах пограничників, або офіцерів.